

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 945/2024
10.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Николе Илића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Врању Кпп. Пов. бр. 23/23 од 17.10.2023. године и Кв. бр. 257/23 од 07.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 10.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Илића, па се **УКИДАЈУ** правноснажна решења Вишег суда у Врању Кпп. Пов. бр. 23/23 од 17.10.2023. године и Кв. бр. 257/23 од 07.11.2023. године и списи предмета **ВРАЊАЈУ** првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Врању Кпп. Пов. бр. 23/23 од 17.10.2023. године, одбијен је захтев браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Илића за исплату трошкова поступка у предмету Вишег суда у Врању Кпп. Пов. бр. 23/23 као неоснован.

Решењем Вишег суда у Врању Кв. бр. 257/23 од 07.11.2023. године одбијена је жалба браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Илића изјављена против решења судије за претходни поступак Вишег суда у Врању Кпп. Пов. бр. 23/23 од 17.10.2023. године, као неоснована.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Никола Илић, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји као основан поднети захтев за заштиту законитости, побијана решења укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновну одлуку или да побијана решења преиначи, тако да окривљеном досуди

трошкове на име награде браниоцу за присуствовање претресању стана и других просторија.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу у смислу члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Николе Илића указује да је побијаним решењима учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 265. став 1. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је наредбом судије за претходни поступак Вишег суда у Врању Кпш. Пов. бр. 23/23 од 23.01.2023. године, а по захтеву за издавање наредбе о претресању стана и других просторија Вишег јавног тужилаштва у Врању Пов. б. 6/23 од 23.01.2023. године, наређено претресање стана и других просторија у ..., у улици ..., чији је држалац и корисник окривљени АА, а ради проналажења трагова кривичног дела или предмета важних за кривични поступак који потичу из кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246 став 1. Кривичног законика. На основу предметне наредбе, извршен је претрес 28.01.2023. године, ком је присуствовао и бранилац окривљеног, адвокат Никола Илић.

Решењем Основног јавног тужилаштва КТ бр. 138/23 од 14.06.2023. године одбачена је кривична пријава против АА због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. Кривичног законика из разлога непостојања основа сумње да је окривљени извршио кривично дело за које се гоњење предузима по службеној дужности, након чега је бранилац окривљеног поднео захтев за накнаду трошкова. Предметни захтев је одбијен у односу на накнаду трошкова на име присуствовања браниоца окривљеног претресу стана и других просторија дана 28.01.2023. године, уз образложење нижестепених судова да је ово фаза поступка која се води пред тужилаштвом, по предлогу јавног тужиоца и предузета радња је у циљу провере основа сумње да је учињено кривично дело или да је одређено лице учинило кривично дело, те да у конкретној кривичној ствари није дошло до покретања кривичног поступка.

Одредбом члана 2. ЗКП дефинисана су значења појединих израза где је у тачки 14) одређено да израз „поступак“ је предистражни поступак и кривични поступак.

Чланом 261. став 1. ЗКП прописано је да су трошкови кривичног поступка издаци учињени поводом поступка од његовог покретања до његовог завршетка.

Имајући у виду наведене одредбе закона и чињеницу да је у смислу члана 156. став 2. ЗКП, једна од претпоставки за претресање, поука органа поступка држаоцу

стана да има право да узме адвоката који може присуствовати претресању и да ће се ако држалац стана захтева присуство адвоката, почетак претресања одложити до његовог доласка, о којој доказној радњи се сачињава записник који, сходно одредби члана 157. став 4. ЗКП, потписују сва присутна лица (дакле и адвокат) и који се под условима прописаним Закоником о кривичном поступку може користити као доказ у кривичном поступку, по налажењу Врховног суда, а супротно закључцима датим у образложењима побијаних решења, окривљени има право на накнаду ових трошкова кривичног поступка, јер се ради о трошковима насталим поводом поступка, а у конкретном случају поступак је окончан одбијањем кривичне пријаве, на које решење се сходно примењује одредба члана 265. ЗКП.

Према томе, погрешан је закључак у побијаним правноснажним решењима да окривљеном не припадају трошкови кривичног поступка на име награде браниоца за присуствовање овој доказној радњи претресања стана и других просторија те ће у поновном поступку суд имати у виду примедбе изнете у овој пресуди, поступиће по истима и отклонити повреду на коју је указано овом пресудом, након чега ће бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку за коју ће дати јасне и аргументоване разлоге.

Из изнетих разлога, Врховни суд је усвојио као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног и на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, побијана решења укинуо и предмет вратио Вишем суду у Врању на поновно одлучивање у смислу разлога изнетих у овој пресуди.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Мирољуб Томић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић